

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 18 Aprilie st. v.

Sînt acum câteva zile „marele exilat” Ludovic Kossuth într-o scrisoare adresată unei comune F... năza, care l-a ales cetățean de onoare. El constată că împrietărirea fostului iobagi a... totată valoarea ei prin sporirea enormă a impozitelor și prin reaua chivernisire a intereselor economice, astfel că pozițiunea muncitorului e astăzi mai grea decum era înainte de 1848. Drept dovadă bătrânul om de stat citează emigrările, căci oamenii n'ar emigra din Ungaria, dacă ar pute să trăiască aici.

Diarele guvernamentale sînt, se înțelege, chemate să slăbească efectul produs de aceste constatări făcute de un om atât de mare ca Kossuth. Își și dau silința să o facă aceasta.

Dar cum o fac?

„Poporațiunea rurală maghiară, — dice „Nemzet”, nu se risipește, ci se întinde. Cu excepțiune de două trei locuri ea câștigă proprietate, în loc de a pierde.”

Care va să dică, organul oficios al guvernului admite, că poporațiunea rurală din țările coroanei ungare e sărăcită, se risipește, emigrează, nu însă din ținuturile maghiare. În special poporațiunea maghiară crește și câștigă averi. — Căci, dice tot „Nemzet”, alții nu pot să țină concurența cu Maghiarii.

Luăm act despre această mărturisire prețioasă.

Sînt abia câteva zile am constatat și noi, că „stat ungar” va să dică o putere, de care Maghiarii se folosesc, pentru-ca să favorizeze dezvoltarea rasei maghiare în contul celorlalte elemente ce vin în atingere cu dînsa. — „Nemzet” constată, că Maghiarii au obținut și succese în lucrarea aceasta, deoarece poporațiunea maghiară crește și câștigă averi, pre când alte poporațiuni din regatul ungar sărăcesc, scad și emigrează.

Acesta e succesul, cu care se mândresc cercurile guvernamentale, aceasta e

mângăierea, pe care i-o dau Maghiarii marelui „exilat” al lor.

E adevărat, că „Ungaria” sărăcesce, dar tocmai acesta e folosul, deoarece Maghiarii mai ușor pot să-i stăpânească pe concetățenii lor după-ce îi vor fi ruinat materialicesce.

Resonamentul e pe cât de clar, pe atât de ingenios. Un singur lucru e la mijloc: că nu stă nicăiri scris, că dl Tisza trebuie să mai stee încă cincișeci de ani în fruntea guvernului.

Mâne ori poimâne poate să fie pusă în joc actuala pozițiune a țărilor de sub coroana ungară, chiar existența statului ungar ca formațiune de sine stătătoare în mijlocul monarhiei habsburgice. Și dacă este adevărat ceea-ce spune „Nemzet”, că în statul ungar Maghiarii dau înainte, ear' alții dau îndărăt, atunci Maghiarii se fie pregătiți, că nu vor găsi inimi calde nici în Ardeal, nici în Croația, nici în Bacica, nici în părțile de Nord ale Ungariei, ci din toate părțile li-se va striga: Sustineți voi singuri statul „maghiar”, dacă îl puteți! Noi n'avem interes de a susține un astfel de stat.

Dar' Maghiarii sînt oameni cu inima deschisă și plini de încredere în viitorul lor mare și glorios. Pre când principele de Bismarck se împacă cu Papa, ca să nu aibă Germania dușmani în mijlocul poporului german, Maghiarii se fălesc că Maghiarilor le merge bine în regatul ungar, precând Românii, Sârbii, Slovaci, Sașii, Rutenii și Germanii ori sărăcesc și emigrează, ori renunță la naționalitatea lor, ca să scape de vexațiunile statului ungar.

Din Viena, din Praga, din Lemberg, din Laibach și din Zagabria se pregătesc o acțiune contra statului ungar, ear' Maghiarii merg înainte pe calea cea veche.

Prea bine! Noi n'avem să ne batem capetele, unde vor ajunge. Asta e treaba lor!

Sinodul archidieceșan din Sibiu.

(Raport special al „Tribunei”.)

Ședința V dela 16/28 Aprilie.

La interpelațiunea d-lui Nicoară presi-diul răspunde numai decât următoarele:

„Înainte de toate observ, că dl deputat Nicoară n'a așteptat să se exhaureze rapoartele consistorului, unde se face amintire și despre ajutoarele, care s'au votat din fundațiunea Șaguna-eană, la toate aceste eu nu mă ascund, ci dau la moment răspuns.

„Cu privire la punctul 1 din interpelațiune observ, când răspund, și dic, că dl deputat de acolo, de unde a aflat datele aceste așa specifice în cifre, cu florini și cruceri, ar pute să afle și cauza, din care nu s'au distribuit acele ajutoare. Așa se vede, că d-sa s'a adresat la un izvor foarte bun și așa îl poftesc să-și întregească informațiunile tot la acel izvor. Cât privește consistorul, trebuie să declar, că nu sînt autorizat, ca în numele lui să dau informațiuni; aceasta o poate dl deputat afla tot de acolo, de unde și-a luat informațiunile.

„La punctul 2 răspund hotărît, că eu nu prevăd urmări așa grozav de triste, ca dl deputat. În această privință eu am vederile mele și cred, că aceste sînt corecte; cu toate aceste eu nu vreau să dic, că trăgănările sînt salutare.

„Provocat în ședința de ieri prin alt incident am atins, că sînt trei obiecte, care nu trebuie să se subtragă, dar' pe mine mă genează. Într-acele am enumerat și afacerea aceasta. Am spus în cea mai mare generalitate cauza, care mi-a făcut și-mi face mereu mari pedeci, că afacerile nu merg cu punctualitate. Eu nu aflu încă de lipsă să întru în special, mă provoc numai la cele ce am ținut ieri. Stante sesiune nu s'a făcut nimic, ceea-ce nu exclude, ca să se facă încă.

„Ad 5. Când va fi timp se vor întruni comisiunile acele. Repet și acum ceea-ce am ținut ieri, că mai nainte am să mă ocup cu afacerile consistoriale și apoi cu altele. Eu nu pot să dau nici o garanță, care poate să mulțumească pe dl deputat, decât aceea, că m'am angajat la lucru și stau la dispozițiune, pe cât timp mă vor ține puterile, și-mi voi face toate datorințele.

„Relativ la punctul final al interpelațiunii despre aceea, cum se împacă procederea uepunerii în activitate a fundațiunii cu intențiunile fundatorului, explic-și însuși dl interpellant, cum se poate împăca cu starea de ați care nu e normală, ceea-ce astăzi o știe ori-și cine.”

Nicoară: Am făcut această interpelațiune nu doară la îndemnul unuia sau altuia, precum crede Înalț Preasfinția Sa, ci luând ansă curat numai din unele cazuri concrete. S'a întâmplat, că comunele bisericesci din Deva și Bărcia-mică s'au adresat la a. 1883 și 1884 către fundațiunea Șaguna-enă, care are mențiunea, de a ajuta bisericele și școlile noastre sărace.

Comisiunea administrativă a și votat — precum sînt informat — ajutoarele, nu mai lipsea decât notificarea lor — din partea presidiului și a secretarului comisiunii, a dlui Dr. Olariu, avocatul — la consistor și asignarea la casă. Secretarul și-a ridicat regulat câte 100 fl. la an pentru câte un protocol, dar' mai departe nu știu ce a lucrat. Fie-i de bine. (Ilaritate.) Unde-i dl Dr. Olariu? (Secretarul la masa biroului se scoală, înroșește și întreabă pe colegii sei din birou — se vede nu a fost atent la vorbitor, căci scria. —) Pare-mi-se e aci dl Dr. Olariu. (Voci: aci, aci. Ilaritate generală.) Voiam să-l văd.

Vorbitorul apoi continuă:

Destul, că consistorul archidieceșan oficial nimic nu știe despre ajutoarele votate la 1883, 1884, 1885 și 1886, până în ziua de azi. Ear' Înalțul Presidiu — precum însuși a constatat-o în sinod ieri, când pentru trăgănări earăși fu învinovățit — nu a avut încă răgaz să facă ceea și ceea din cauza multelor sale agende, cu toate că — precum earăși însuși constată — scrupulositatea și activitatea Înalț Preasfinției Sale ar fi mers „până la abnegațiune”.

Destul, că comuna bisericască Deva, centrul comitatului și protopresbiteratului, de ani de zile așteaptă. În urmă, ca să nu i-se închidă școala, preoții locali și epitropii au scris un schimb de 600 fl. pe barba lor și au făcut școala. Ei, dar' nu o putem deocamdată bine întreține. De unde să plătim cele 600 fl., când ne-am sleit puterile în zidurile unei biserici atât de imposante, nefinită nici aceea?

E grabnic să avem ajutor, altcum n'o mai ducem.

În comuna bisericască Bărcia-mică, în apropierea Devei, comună fostă curat gr.-or., mărișoară, cu așa numiții „nemeși” și puțini „Români”, de ani de zile zidesce la o bisericuță frumoșică. Numai turnul îi lipsește. La 1883 se rugă de un mic ajutor de 100 fl., cu care sumă să gate turnul ș. a.; căci au tot materialul, au brațe, dar' nu au bani. De mulți ani notarul local, binemerit de patrie și se încearcă a-i „remaghiarisa” pe acești „nemeși”, îndemnându-i la reformațiune. Școală confesională de loc nu e, ci una comunală, unde

Foiața „Tribunei”.

Mincinosul.

Comedie în 3 acte
de Carlo Goldoni.

Actul III.

Scena V.

(Urmare.)

Leliu. — Ah! tată, d-ta mă faci să întru în pământ de rușine. Amorul zemislit în sufletul meu pentru domnișoara Rosaura nesciind eu că ea este, pe care mi-o destinaseși de soție, m'a făcut să mă arunc în atâte și atâte minciuni în contra onoarei mele, contra sincerelor mele obiceiuri.

Pantalone. — Dacă ar fi adevărat, că te-ai căit, n'ar fi nimic. Dar' mi-e teamă, că ești un mincinos din fire și că vei face și mai rău pe viitor.

Leliu. — Nu țin, pe onoarea mea. Urșec minciunile și le încungiu. Voiu fi totdeauna iubitor de adevăr; jur că nu voi lăsa să ese din gura mea nici un cuvânt chiar și numai echivoc, dar' încă vre-o minciună; dar' pentru mila lui Dumnezeu, tată, nu mă părăsi. Mijlocese-mi iertarea scumpei mele Rosaura, altfel mă vei vedea mort. Chiar cu puțin înainte, în pasiunea mea ne bună, am vîrsat nu puțin sânge din pept.

Pantalone. — (Sermănăuț! Îmi face milă.) Dacă aș pute să mă încred în tine, aș încerca încă să te mîngăiu: dar' mi-e frică.

Leliu. — Dacă mai spun o minciună, să mă iee naiba.

Pantalone. — Așa dar' la Neapole nu te-ai însurat?

Leliu. — Nu! crede-mă.

Pantalone. — Nu ai nici o legătură cu vre-o femeie?

Leliu. — Cu femei n'am avut nici odată nici o legătură.

Pantalone. — Nici la Neapole, nici afară din Neapole?

Leliu. — Nicăiri.

Pantalone. — Bagă bine de seamă!

Leliu. — N'as mai spune minciună, pentru lumea întreagă.

Pantalone. — Ai hîrțile de stare liberă?

Leliu. — Nu le am, dar' le aștept în fiecare moment.

Pantalone. — Și ți-ar plăce, dacă ar fi venit.

Leliu. — De ar da Dumnezeu; aș spera mai curînd să dobăndesc pe scumpa mea Rosaura.

Pantalone. — Ean privește. Ce sînt astea? (Dă hîrțile lui Leliu.)

Leliu. — Oh! fericitul de mine! Acestea sînt hîrțile mele de stare liberă!

Pantalone. — Îmi pare rău, dar' trebuie să fie false.

Leliu. — Pentru-ce false? Nu veți legalizarea?

Pantalone. — Sînt false, pentru-că le trimite un mort.

Leliu. — Un mort? Cum așa?

Pantalone. — Eată, le trimite dl Masainello Capezzali, despre care ai ținut că a murit acum trei luni.

Leliu. — Dă-mi-le să le văd. Ah da, acum recunosc scrisul. Nu le scrie bătrânul Masainello, ci fiul seu. (Redă hîrțile.)

Pantalone. — Și fiul seu se numește Masainello, ca și tatăl seu?

Leliu. — Da, din pricina unei moșteniri, toți se numesc cu același nume.

Pantalone. — Îți este prieten așa de bun și nu-i cunosc scrisul?

Leliu. — Am stat în totdeauna împreună, n'am avut privilegiu să ne scriem unul altuia.

Pantalone. — Dar' scrisul tatălui seu îl cunoscă?

Leliu. — Îl cunoscăam da, pentru-că era bancher și-mi făcea poște.

Pantalone. — Dar' dacă a murit tatăl-seu, de ce nu pecetluiesc scrisoarea cu ceară neagră?

Leliu. — Nu știu: că ceară neagră nu se mai obișnuiesc?

Pantalone. — Leliu, n'as vră să-mi mai croiesci nouă minciuni.

Leliu. — Dacă mai spun o singură minciună, să mor pe loc.

Pantalone. — Taci, nebunule! Așa dar' aceste hîrți sînt bune?

Leliu. — Foarte bune; mă pot însura chiar mîne.

Pantalone. — Și două luni și mai bine ai stat în Roma?

Leliu. — Aceasta nu se spune nimenui. Să răspundim vorba, că am venit deadreptul dela Neapole la Veneția. Vom găsi două mărturii, care să o afirme.

Pantalone. — Dar' de aci încolo să te păzești de ori-ce minciună!

Leliu. — Aceasta nu e o minciună, e o înlesnire a lucrului.

Pantalone. — Destul. Voiu vorbi cu doctorul și ne vom înțelege. Uite, și această scrisoare ce mi-a dat-o factorul.

Leliu. — E pentru mine?

Pantalone. — Pentru tine; i-am dat șapte bani, trebuie că vine dela Roma.

Leliu. — Se poate. Dă-mi-o să o cetesc.

Pantalone. — Cu voia d-tale, voiu s'o cetesc eu. (O deschide încetinel.)

Leliu. — Dar' te rog..... epistola e a mea.

Pantalone. — Și eu sînt tatăl tău.

Leliu. — Cum vrei... (n'as vră să se nască vre-o nouă încurcătură.)

Pantalone. — (Cetesc.): „Scumpul meu soț!” (privind pe Leliu.) Scumpul meu soț?!

Leliu. — Această scrisoare nu-mi este adresată mie.

Pantalone. — Uite adresa: Ilustrului domn, domn Leliu Bisognosi. Veneția.

Leliu. — Vezi că nu e a mea.

Pantalone. — Nu, pentru-ce?

Leliu. — Noi nu sîntem ilustrii.

Pantalone. — Ei, în ziua de astăzi titlurile sînt ieftine, și apoi tu ai fi în stare să-ți iei și titlu de Alteță. Ia să vedem cine scrie: „A d-tale credincioasă soție Cleonice Anselmi.”

Leliu. — Ai auzit? Scrisoarea nu este a mea.

se propune numai ungurese, ear' dintre elevii tineri mulți vorbesc fluid ungurese. Au și trecut 13 familii la reformatie și cu ocaziunea visitațiunii canonice a episcopului reformat din Cluj, om luminat, zelos și energic — cunoscut și din ȧiarele noastre, — visitațiune urmată imediat după trecere, acest episcop a trecut și prin comuna Bărcia-mică, a încurajat pe cei „în-torși la legea strămoșească” și a primit întreg poporul greco-oriental din comună, vorbind cu unii dintre ei românește și ungurește, în prezența vice-comitelui comitatului, care e episcopul comunei bisericesci ref. din Bărcia-mică și în fața altor fruntași. Destul, că în Deva și giur se fac petreceri și colecte în favorul celor din Bărcia-mică, sunt peste 900 fl. deja adunați, ear' dela „Kulturregylet” s'au prelininat 2500 fl. — precum sunt informat privatim — pentru zidirea unei biserici. Spre acest scop materialul e deja adunat la fața locului, chiar clopotele sunt acolo transportate, cimiterul separat, locul — în fruntea satului, și preotul destinat în curând va urma. Ei, dlor, pentru 13 familii nu se jertfesc atâtea mii, nu se pune atâtea activitate febrilă la cale, din partea întregului aparat, contrar nouă. Vă fac atenți, dlor, că giur împregiur e un complex de sate „nemeșesci” gr.-or. cu scoale comunale, sau confesionale nefindestulilor întreținute, în aceste comune neîntrerupt se fac asemenea încercări. (Mișcare mare.)

La anul 1885, când pentru întâia dată am venit la sinod, am fost întrebat chiar de Înalt Preasfinția Sa, cum stau treburile în Bărcia-mică, căci lucrul era proaspăt cu trecerile, ear' ȧiarele ung. făcuseră mare capital din ele. 'Le am dat conștient și 'l-am rugat — pare-mi-se cu ocaziunea unui prânz, la care am fost prea distins a fi invitat. Au fost de față mulți fruntași de ai noștri, dintre cari unii și acum sunt aci. Înalt Preasfinția Sa avea și rapoarte minuoase oficiale.

Nimic n'a făcut de atunci încoace, încât știu eu privatim.

Trec la alte cazuri concrete. Pentru comunele Valendorf și Erdő-Szt.-György (lângă Murș-Oșorheiu), s'a votat pe seama bisericilor câte 500 fl. la a. 1884, pare-mi-se.

Parochul și episcopii harnici din Erdő-Szt.-György, auzind de aceasta au luat un împrumut de 500 fl. dela dl B., un fabricant bogat israelit, pe termen scurt, au făcut cărămidă cu banii, au luat lemne ș. a. Vine terminul plății. Episcopii fug în sus, fug în jos, urgează, fără rezultat. Între aceste moare stîlpul Românilor, ângerul păzitor al românismului din acele părți, preotul lor. Biserica, ce putea fi gata la 1885, ca în palmă, în acele părți expuse. Ear' materialul bisericii e cumpărat de comuna israelită din Murș-Oșorheiu, sinagoga este gata și nu mai așteaptă decât după hârtia, după iscălitura Înalt Preasfinției Voastre, carea sigur va urma peste mormintele unor lucrări atât de nobile zădărnice. — (Mișcare generală. Tăcere.) — (Vorbitorul bagă mâna în buzunar după alte date, e cevași cam mișcat, dar' reco.) Vă mai servesc, continuă vorbitorul, și cu alte date și până dimineată nu voi găta cu ele. Absolvați-mă de ele. (Voci: Trist, trist. Destul! Destul!)

Pantalone. — Ei, și pentru-ce?

Leliu. — Pentru-că eu nu cunosc pe această femeie.

Pantalone. — Nu ȧiseși, că minciuni n'o s'e mai spui?

Leliu. — S'e mă ferească cerul!

Pantalone. — Ai jurat chiar.

Leliu. — Am ȧis: s'e mor!

Pantalone. — Și cui vrei tu s'e adresată această scrisoare?

Leliu. — Va fi alt cineva, care s'e aibă numele și pronumele meu.

Pantalone. — Trăesc de atâți ani în acest oraș, și n'am auzit s'e fie vre-o altă casă Bisognosi, decât a noastră.

Leliu. — În Neapole și la Roma însă sunt.

Pantalone. — Scrisoarea e adresată la Veneția.

Leliu. — Ei, și nu s'ar pute s'e fie în Veneția vre-un Leliu Bisognosi din Neapole sau din Roma?

Pantalone. — Se poate, ia s'e ascultăm scrisoarea.

Leliu. — Tată dragă, scusă-mă, nu e frumos s'e cetesc lucrurile altora. Când deschide omul din greșeală o scrisoare, e dator s'e o închiidă fără de a o ceti.

Pantalone. — O scrisoare a fiului meu pot s'e o cetesc.

Leliu. — Dar' dacă nu e a mea?

Pantalone. — Vom vedea.

Leliu. — (Negreșit, că Cleonice îmi face muștrări, dar' o s'e mă scap eu cu născocirile mele și de asta.)

Curmez deci cu datele. Mă provoc însă la d-nii protopresbiteri, ca martori. Dacă știu și dlor lucruri de aceste, dacă simt și dlor trebuința curmării trăgănarilor.

Vin la concluziune: trăgănarea expedării ajutoarelor e stricăcioasă bisericii și scoalei noastre. Aș dori însă, ca acum, după comunicarea acestor date s'e aud din gura Înaltului presidiu negarea tristelor urmări afirmate în interpelațiunea mea.

Acum viu la o parte gingașă, la punctul 1 din răspunsul Înalt Preasfinției Sale. Datele le-am luat din actele sinodale, — și sumele sunt de acolo luate, — și din unele cazuri concrete. Cât pentru urmările bune și rele, pe care le neagă Înalt Preasfinția Sa, mă provoc la d-protopresbiter Papiu, la d-nii dela Murș-Oșorheiu și la toți d-nii protopresbiteri, și-i întreb, că adevărat este, că cererile stau aci neresolvate și din astă cauză sufer bisericile și scoalele, care așteaptă după ajutor?

Înalt Preasfinția Sa ȧice, că n'are mandat, în calitatea sa de președinte al consistorului arhidieceșan s'e dee aci informațiuni. Eu așa cred, că Consistorul e subordonat, ca for executiv, sindului arhidieceșan, nouă; ear' presidiul, Înalt Preasfinția Voastră, sânteți responsabili în prima linie pentru agendele consistorului. Subminăm la rădăcina constituționalității noastre bisericesci și formăm un periculos cas de precedentă, dacă Înaltul presidiu, sub pretextul lipsei de un mandat special, din partea consistorului nu ȧați deslușirile recerute sinodului. Noi, sinodul, sântem înaltul for administrativ al arhidieceșei și cerem răspundere dela forul nostru executiv subaltern, dela Înalt Preasfinția Voastră. Constituțiunea fără răspunderea organelor ei înalte e nulă.

Încât pentru cauzele trăgării Înalt Preasfinția Sa trece cu un *saltus mortale*, trece foarte ușor peste acele. Dat-a oare-care deslușiri? Ba! Înalt Preasfinția Sa îndigă lămuririle de ieri drept răspuns pentru aȧi. La una dintre aceste voi s'e reflectez: S'a ȧis ieri, că oare-care reprezentațiune — foarte importantă pentru biserică, căci e vorba despre vre-o 25.000 fl. ce-i pretinde statul dela noi, din fondurile noastre s'e 'io dăm — trebuie s'e o traducă Înalt Preasfinția Sa în ungurește; ear' extensiunea ei cea mare, cam de 8 coale, a făcut imposibilă expedarea ei, cu toate că era gata de vre-o câteva luni. Greutatea traducerii pretinse și voluminositatea celui act ar fi fost adevăratele cauze ale trăgării unei simple — expedițiuni de act, ce trebuia numai subșeris. Eu sânt informat, că traducerea aceea e de luni deja făcută, și încă de un om de încredere al Excelenței Sale, de dl Dr. Remus Roșca. E dureros, că atunci, când ved, că în cestiuni atât de importante se fac trăgări nemotivate, trebuie s'e afirm, că organul nostru central nu funcționează regulat. Acolo nu se face o simplă expediție, aici unde atâtea biserici și scoale sărace de ale noastre, așteaptă după ajutor, nu se face o simplă notificare la cassă, ca s'e se poată ridica banii. Excelența Sa e foarte ocupat cu agendele consistoriale.

Eu am interelat pe presidiul comisiunii fundațiunii Șaguna-ene, pe presidiul consistorului, arhidieceșan și, în fine, pe arhierul nostru,

pe supremul șef al bisericii noastre. Am cerut lămuriri și nu 'mi-s'au dat lămuriri. Până a nu 'mi-se fi dovedit contrarul, declar, că toate cele ȧise de mine cu privire la trăgări sânt exacte, ear' aceste sânt stricăcioase pentru biserică și scoală și fac responsabil pe Înalt Preasfinția Voastră pentru urmări. Trebuie s'e accentuez, că, mergând tot pe calea de acum, vom ajunge mai rău decât am fost în acel stadiu de decadență bisericască, când, în timp de 80 de ani, biserica n'a avut nici un arhieru. Am ajuns acolo, că bisericile sânt lăsate pradă proselitismului, care în timpul din urmă a luat dimensiuni de tot mari. Vom vedea aceasta din rapoartele secției bisericesci. (Mișcare. Contraȧiciri din partea câtorva protopresbiteri.) Toată activitatea noastră din centru e șubredă și putredă (Mișcare) și dacă creștinii bisericii noastre vor mai rămâne la un loc, apoi meritul va fi mai mult al simțului de conservare, al alipirii și credinței neclătite către legea strămoșească, decât al păstorilor sei. (Mișcare între protopresbiteri. — Așa-i! Așa-i! voci din public.) Nu sânt mulțumit cu răspunsul și la locul seu voi face o propunere.

Că s'au unit, ca Români, nu mă supărașe tare. (Voci: Așa?) Ei! Români ici, Români colea. Tot Români au s'e rămână. Trecerile dela Bărcia-mică însă la reformațiune, ȧic la reformațiune, sânt signalul unui mare pericol național, față cu care trebuie s'e ne apărăm în grabă și resoluți. Mă doare însă, cumplit mă doare, ca fiu credincios al acestei biserici, când poporul sub aceste triste împregiurări e condus la desbinare, ear' noi nu îngrijim în destul de el. Am ajuns blăstămul suprem: de a ne sfășia noi între noi, bagseamă nu ne este dat de sus s'e trăim ca frații, strîns uniți, ca într'o mare acțiune comună — pe terenul culturai — s'e ne jertfim puterile. La un timp, la un loc, într'un gând și cu o inimă s'e mărturisim. (Aprobări.)*

Presidiul: Văȧend tonul, care îl poartă dl deputat și aflând astfel, că intențiunea d-sale n'a fost, ca s'e reguleze ceva, ci cu totul alta, care nu convine cu interesele bisericii, nu-i voi răspunde în detail. La unele totuși am s'e reflectez. Eu n'am ȧis, că dl deputat ar fi făcut interpelațiunea la îndemnul cuiva. Nici cu un singur cuvânt n'am ȧis aceasta. Cât privește *saltus mortale*, cu care aș fi trecut peste cauzele pretinse trăgării, mărturisesc că eu nu m'am gândit de loc s'e fac un *saltus mortale*. Ce a vrut dl deputat s'e ȧică prin aceasta, tragă-și seamă cu sine însuși. Eu am cetit interpelațiunea și am aflat un punct, prin care sânt interelat ca președinte al consistorului. Am ȧis, că eu nu sânt autorizat din partea consistorului a da aici informațiuni. Dl deputat nu m'a priceput, dînsul încă e om june, cu sânge iute și cald, poate nici nu voiesce s'e reflecteze la toate ale mele — ȧic se poate, dar' nu afirm. — Cât pentru pericolele cele mari, de care visează dl deputat, apoi acele sânt exagerate. Nu ȧic, că e în răd lucrul, dar' nu știu cum va pute deduce dl deputat aceasta din starea arhidieceșei noastre. La noi în general

*) Discursul dlui deputat Nicoara, precum e reproducut aici, ni s'a prelat spre publicare de însuși oratorul. Red. „Tribunei”.

este mare sărăcia și sânt cu sutele scoalele și bisericile, care așteaptă, ca dela Dȧeu, ajutor. Eu aflu, că dl deputat e în rătăcire și față cu anumite cazuri concrete. Eu aș pute ȧice, de unde cunoaște dl deputat atât de exact lucrurile, care s'au petrecut pe la Oșorheiu, cu toate consecențele sale. Dar' nu vreau s'e mai vorbesc și încheiu, mulțumind dlui deputat pentru complimentul ce 'mi-l-a făcut mie, consistorului și întregului nostru organism bisericesc, atunci, când a ȧis, că noi stăm astăȧi mai rău ca atunci, când, în decurs de 80 de ani, am fost fără episcop. Nu este aceasta calea pentru vindecarea unui rău mare, așa răul poate numai s'e devină și mai mare.

Dr. R. Roșca ceru cuvântul în cestiune personală: După-ce dl Nicoară s'a provocat la mine, despre care e informat, că a făcut traducerea maghiară a acelei reprezentațiuni, apoi mă declar, că da, aceea traducere eu am făcut-o, dar' provoc pe dl Nicoară s'e spună aci, dela cine a primit informațiunea aceasta, pentru-că toți știu, că eu sânt oficial consistorial, și mulți mă vor suspiciiona pe mine și vor crede, că eu am tradat dlui Nicoară acest secret oficial.

Nicoară: Așadar' recunosc, că d-ta ai făcut traducerea? Foarte bine, atâtea am vrut s'e știu!

Truȧia ia cuvântul cu privire la regulamentul: Datorința fiecărui deputat este, ca s'e facă tot ceea-ce se poate în interesul bisericii. Eu în merit n'am s'e întru, vorbesc numai la formă. Dl Nicoară 'și-a permis unele suspiciuni asupra reprezentanților și a organismului nostru bisericesc. Și în interesul autorității bisericii propun, ca venerabilul sinod s'e-și exprime părerea de rău și s'e desavueze expresiunile dlui Nicoară.

Vre-o câȧiva deputați sinodali: Așa este. Se primesce. Alteum cestiunea desavuerii a rămas încurcată. La vot nu s'a pus și s'a primit în unanimitate cu gura de jumătate.

În urma răspunsului ce 'l-a dat presidiul la interpelațiunea lui Nicoară, acesta face următoarea propunere:

„Toate actele, privitoare la ajutoare ale comisiunii administrative Șaguna-ene s'e se transpună unei anchete exmisă din sinul sinodului, care stante sesiune va îndeplini însași expedarea actelor privitoare la ajutoare din anii 1883, 1884, 1885 și 1886, va face asignarea la cassă, va studia cauzele trăgării și va veni cu propuneri concrete.”

Propunerea se predă comisiunii organizatoare.

Venind la ordinea ȧilei continuarea referadei comisiunii financiare, aceasta relaționă asupra rapoartelor consistoriale cu privire la ștergerea datoriilor unor nobili maghiari scăpătați, din cauză că acele nu se mai pot încassa, și la cererea eforiei gimnasiunii din Brașov pentru iertarea cametelor după împrumutul de 10,000 fl.

După o mică discuțiune se hotărî ștergerea acelor datorii, ear' cât privește propunerea comisiunii relativ la relatarea cametelor dela datoria de 10,000 fl. a eforiei din Brașov, comisiunea fu îndrumată a veni cu o altă propunere.

Deasemenea se primi propunerea consistorului, de a se șterge datoria de 300 fl. a contelui Gabriel Bethlen, din cauză că nu se mai poate încassa.

Urmând relaționarea comisiunii asupra raportului consistorului arhidieceșan despre raționalul fondurilor arhidieceșane pe anul 1886, precum și al depozitelor arhidieceșane acesta se ceti și se primi drept basă pentru desbaterea specială, care, fiind timpul înaintat, se amână pe ședința următoare.

Ședința se ridică la 1 oară după ameaȧi. Proxima ședință la 17/29 Aprilie la 9 oare dimineată.

Afacerea Schnäbele.

Scirile ce aduc ȧiarele cu privire la afacerea Schnäbele sânt cam divergente. ȧiarele franceze cearcă de a declina ori-ce vină din partea lui Schnäbele, pe când cele germane îl stigmatizează ca având relațiuni intime cu trădători din Alsacia-Lorena. Guvernul german, cu toate acusele grave ce se aduc în contra lui Schnäbele și cu toate că s'a constatat definitiv, că el a fost arestat pe teritor german, este inclinat a-l elibera, dacă se va pute constata, că scrisorile comisariatului german Gautsch către Schnäbele sânt veritabile. — Muștrând de repeȧite-ori pe „Vossische Zeitung” și alte foi germane, pentru-că au publicat prea de timpuriu rapoartele franceze și nu au așteptat un raport autentic german, „Norddeutsche Allgemeine Ztg.” publică următoarea împărțășire primită din partea oficiului de justiție imperial la recușițiunea oficiului de externe: În Februarie a. c. au fost arestați agentul comercial Tobia Klein din

Pantalone. —: „Plecarea ta m'alăsat în o mare întristare, căci îmi promiseși s'e mă duci și pe mine la Veneția, și de odată ai plecat.”

Leliu. — N'am spus că nu e a mea?

Pantalone. — Nu veȧi că ea ȧice, că ai plecat la Veneția?

Leliu. — Prea bine: acela va fi în Veneția.

Pantalone. —: „Adu-ȧi aminte, că 'mi-ai dat credința de logodnică.”

Leliu. — Nici vorbă s'e fie a mea!

Pantalone. — Te mai întreb odată, n'ai avut nici o legătură cu nimenea în Roma?

Leliu. — ȧeu nu.

Pantalone. — S'e nu mai spui minciuni!

Leliu. — Nu, nici odată.

Pantalone. — S'e trecem mai departe.

Leliu. — (Această scrisoare e soră cu sonetul.)

Pantalone. —: „Dacă vei avă poate gândul s'e mă înșeli, fii sigur, că oriunde voi sci s'e-mi fac dreptate.”

Leliu. — Vre-o nenorocită abandonată.

Pantalone. — Acest Leliu Bisognosi trebuie s'e fie o poamă bună.

Leliu. — Îmi pare rău, că face de rîs numele meu.

Pantalone. — Tu ești un om atât de sincer. . . .

Leliu. — Așa cred și eu.

Pantalone. — S'e auzim sfîrșitul: „Dacă nu mă duci acolo și nu te hotărăesci s'e mă iei de soție, voi ruga pe o persoană cu vaȧă s'e scrie tatălui tău

Pantalone. — Ce Pantalone?

Leliu. — Bravo! Uite, că se potrivește și numele părintelui.

Pantalone. —: „Știu că domnul Pantalone este un negustor venețian cinstit.” Alta. Și deși ai fost crescut la Neapole de fratele seu. Ei prea de tot. totuși trebuie că te iubesc și se interesează de tine, și nu va voi s'e te dau în judecată pentru ceea-ce 'mi-ai răpit drept zestre. Asta-mi mai trebuia!

Leliu. — Pun rămășag, că e o glumă a vreunui prieten al meu.

Pantalone. — O glumă a vreunui prieten al tău?! Glumă neglună, o s'e-ȧi spun ceva verde: În casa mea nu vei mai pune piciorul. Îȧi voi da partea ta, du-te la Roma și ține-ȧi cuvântul!

Leliu. — Cum? dragă tată.

Pantalone. — Piei din ochii mei! palavragiu mincinos, șarlatan mincinos, bot gros, nerușinat! (Pleacă.)

Leliu. — N'avea frică! n'ai de ce te teme, Leliu! nu-ȧi pierde curagiul pentru așa de puțin lucru. De altmintelea ȧeu, că n'am s'e mai spun minciuni. Voi căuta s'e spun în totdeauna adevărul. Dar' dacă câte odată adevărul nu mă ajută în afacerile mele? Minciunile vor fi pentru mine în totdeauna o mare ispită. (Pleacă.) (Va urma.)

Strassburg și fabricantul Martin Grebert din Schlitzheim fiind suspectați de trădare de patrie. Aceștia au fost puși apoi sub acuză, că: au împărțit guvernului francez din patrie planuri de fortificații precum și sciri, despre cari ei au știut că trebuie să fie secret înaintea guvernului francez, căci astfel pretinde bunăstarea imperului german. Când s'a arestat Klein, s'au aflat la dînsul trei epistole, în cari se cer dela dînsul detalii despre lucrările de fortificare ale Strassburgului și din cari reiese totodată, că scriitorul epistolei a primit astfel de detalii și din fortăreața Metz. În sfîrșit Klein se puse și mărturisă toate. În anul 1879 ori 1880 a fost Klein însărcinat din partea agentului de poliție francez Hirschhauer din Paris, cu spionajul în Mainz și Strassburg. Întrebările ce agentul le puse lui Klein, și cari priviau starea, poziția, apoi construcțiunea forturilor din Mainz și Strassburg le răspundea la adresa Hirsch și alte adrese din Paris. Pentru activitatea aceasta el primi la lună o leafă de 200 franci. Acum sînt doi ani 'i-a scris Hirschhauer, că el nu se mai ocupă cu astfel de lucrări și îi recomandă să se adreseze colonelului Vincent din Paris ca șef al *Bureau-ului de renseignements*; deocamdată s'e-și adreseze lucrările lui Picard în Nancy. Aceasta din urmă o făcîu Klein mult timp, până cînd a fost invitat de comisarul de poliție Schnäbele la o întrevinare, unde acesta îi spuse, că de aici înainte să adreseze lucrările lui Kenzig în *Pont-à-Mousson*. Scirile aflate la acesta sînt scrise de Schnäbele. Epistolele aceste erau astfel formulate, ca la cas, cînd ele vor fi confiscate, să apară ca scrisori de cuprins familiar. În urma mărturisirii lui Klein, judele instructor dadu comisarului criminal Gautsch ordinul, ca să facă o perchișiție în contra comisarului de poliție francez Schnäbele și la cas, cînd acesta va pași pe teritor german, s'e-l aresteze și s'e-l aducă înaintea parchetului. În executarea ordinului acestuia a fost arestat Schnäbele în 20 Aprilie n. După-cum s'a constatat, arestarea lui Schnäbele s'a efectuat pe teritor german. La primul interogator, Schnäbele negă ori-ce vină din partea lui, și afirmă, că el a fost arestat pe teritor francez, acum însă nu mai susține afirmarea din urmă, ba admite posibilitatea unei greșeli din partea lui, și recunoaște, că a scris cele trei epistole aflate la Klein și că a mijlocit corespondența trădătoare a lui Klein. Despre modalitățile arestării lui Schnäbele este de interes o scire a diarului „Frankfurter Zeitung”. Această scire ăice, că Schnäbele însuși s'a rugat de o întrevorbire cu comisarul Gautsch, ear' venind acesta la graniță, Schnäbele a făcut vre-o cîțiva pași pe teritor german, cînd doi poliști ce pîndiau în ascuns îi săriră în spate și 'i legară mîinile.— O depeșă din Paris spune: În 27 l. c. seara făcîu contele Herbert Bismarck o vizită ministrului plenipotențiar francez Herbertte, și adevăratele negocieri diplomatice asupra afacerii Schnäbele începură numai acum. Herbert Bismarck împărțăși lui Herbertte cele mai importante acte din cercetarea făcută din partea germană. Guvernul german, răzimat pe aceste acte, contestă, că s'ar fi făcut o violare a graniței din partea poliștilor germani; căci după rezultatele cercetării germane arestarea s'a efectuat pe teritor german. Afară de aceasta cercetarea germană nu se rapoartă numai la faptul arestării, ci și la imputările ce 'i-se fac lui Schnäbele din partea Germaniei pentru atitudinea lui. De altă parte Herbert Bismarck recunoaște, că forma arestării a fost neregulată, și că scrisorile comisarului german puteau fi considerate ca un pasport pentru Schnäbele. În anul 1877 s'a încheiat între Germania și Franția o convențiune, care purta iscăliturile împăratului Wilhelm și a marelui Mac-Mahon, și care cuprinde dispoziția, că susținerea stîlpilor dela frontiera franco-germană cade în activitatea poliției de frontieră. Răzimat pe această convențiune și considerînd forma, în care a fost Schnäbele arestat, guvernul german este inclinat a elibera pe Schnäbele, îndată-ce s'a constatat oficial, că scrisorile lui Gautsch către Schnäbele sînt autentice și veritabile. Dela constatarea aceasta atîrnă, că Schnäbele va fi pus pe picior liber mai tîrziu sau mai curînd.

Cronică.

Numiri militare. Cu privilegiul avansamentului de Maiu au fost înaintați: la rangul de major: căpitanul de cl. I din regimentul de infanterie 51 Albert Dragan, totodată transferat la reg. de inf. 12; la rangul de căpitan cl. I: căpitanul cl. II Andreu Chilian din reg. inf. 12; la rangul de căpitan cl. II au fost înaintați locotenenții: Pavel Duralia reg. inf. 99: Iosif Maciaga reg. inf. 57; Andreu Hangan reg. inf. 63; Ioan Humiția reg. inf. 51 supracomplet și atașat institutului militar din Viena; George Boldea reg. inf. 64; Stoian Paic regiment. infant. 25; Ciriace Băcillă

regiment. infant. 50; Basiliu Literat reg. inf. 2; Nicolae Dragomir reg. inf. 64 și George Popovici reg. inf. 62; la rangul de locotenent au fost înaintați sublocotenenții: Iosif Martin reg. inf. 11; Iosif Biscan supracomplet în reg. de inf. 23 și atașat institutului geografic militar din Viena; Eugen Roșca reg. inf. 31; George Cocian reg. inf. 16; Dionisiu Florian reg. inf. 50; Sabin Hodoș reg. inf. 50; la rangul de sublocotenent au fost înaintați cadeții: Mihail Cioban, reg. inf. 2; Teodot Cernăuțean, reg. inf. 31; Teodor Bistriean, reg. inf. 43; Alexandru Cioban, supracomplet în reg. de inf. 25 atașat batalionului de infanterie bosniac Nr. 3. La vîntători a fost înaintat la rangul de căpitan cl. II locot. Ioan Poplăcean 28 bat. La artilerie a fost înaintat la rangul de căpitan cl. II, locotenentul Ilie Penza din 1 baterie a regimentului de artilerie nr. 7, ear' la rangul de locotenent, sublocotenentul Ioan Muica din reg. de artilerie nr. 12 fiind împărțit la comitetul tehnic administrativ militar din Viena. De căpitani comptabili cl. II au fost numiți: locotenentul comptabil Grigorie Sălvân din reg. de ulani 11 și locotenentul comptabil Mihail Mihăilaș din reg. inf. 54.

Numiri. Ministrul reg. ung. de interne a numit de secretari de comiți suprimi cu rangul de concipienți ministeriali: pe lîngă comitele suprem al comitatului Sătmár: pe Carol Majos, până acum vice-notar comitatens; ear' pe lîngă comitele suprem al comitatului Torontal: pe Nicolae Jablonszky, până acum vice-notar onorar comitatens.

Împărăteasa Regina învață românește. Cetim în „Pester Lloyd”: Maiestatea Sa Împărăteasa Regina s'a pus în curînd după-ce a sosit la băile Herculanee pe studiul limbii române, căci această limbă se vorbește aproape de întreg comitatul. Chiar și la excursiunile ce le face Maiestatea Sa își ia cu sine gramatică române și desvoaltă un mare zel în studiarea limbii române.

Din Bucovina. Dl Botușan, c. r. adjunct la percepția de căpitanat din Cernăuți s'a numit de secretar districtual la căpitanatul din Suceava. — Dl Nicolae cavaler de Cosmița, s'a cununat în Francfurt pe Main cu d-soara Elise Helerle, fiica fabricantului de acolo, unde va și locui tîrîndă pînă la moarte. — Comuna Ilișesci a ars ieri mai toată; preste 100 de case au ars, unde mai mulți inși își afluă moartea. Președintele țerii Excel. Sa baron Pino a călătorit imediat la fața locului. Comitetul țerii distribuă 500 fl. pentru incendiari. — Iubileul de 60 de ani de serviciu militar al A. S. Archiducelui Albrecht se serbă în Cernăuți într'un mod pompos. Seara înainte de serbarea cântă muzica militară înaintea președintelui Pino și generalului. A doua zi se celebră liturgia de câmp; cele două fronte formate de garnisoana din Cernăuți le comandă colonelul Toader Seracin. Au fost de față președintele țerii Excel. Sa baron Pino în uniformă de gală împreună cu consilierii; Metropolitul Dr. Silvestru Morariu și reprezentanții tuturor autorităților.

Emigrarea Maghiarilor în România. Cetim în „Românul”: Cu un tren special, în ziua de 11 (23) curent, au trecut prin gara Severin spre București 35 vagoane cu 750 Unguri cu femei și copii, angageați, după-cum spune un diar din localitate, a merge în București spre a lucra la fortificarea Bucureștilor.

Ministerul finanelor din România a dat la lumină statistica timbrului și înregistrării pe anul 1884. În acest an s'au încasat 7,376.521 lei 38 bani, pe cînd în anul 1873 s'au încasat numai 3,997.715 lei 13 bani, ear' în anii intermedieri încasările au mers cu mici oscilațiuni, tot crescînd.

Dimitrie Ioan Ghica, prim secretar român la Berlin, a fost numit însărcinat de afaceri la Viena.

Contele Tornelli, ministrul plenipotențiar italian, s'a reîntors earăși la București.

Din Albania. Locuitorii de munte din tribul Miriditilor au răsbunat ultragiu cauzat mormîntului unui viteaz național al lor, prin aceea, că au omorît șapte soldați turci în apropierea satului Daici din șesul Jadrina.

Din Macedonia. În Macedonia se fac mișcări de trupe în direcția graniței munte-negrene. Tabăra din Prizrend s'a întărit cu 12.000 soldați și o companie de sanitate. Și graniței macedo-bulgare 'i-se dă o mare atențiune din partea comandantilor militari turci, arătîndu-se acolo simptome suspecte. Au fost oprite scrisori șifrate ce sosiau din Bulgaria, ear' în țînutul Velison-ului s'au aflat 40 puști, care se ăice, că ar fi ale unei preținse bande de tîlhari. În cercuri turcesci se crede, că o mișcare revoluționară în Macedonia, va fi pornită numai din partea Zankoff-istilor, și de aceea sperază la ajutor din partea regenței bulgare la aceste măsuri profilactice.

Toți cetitorii noștri vor fi aflat în foile noastre inserate pentru un produs francez, care la toți fumătorii noștri e în folosință; înțelegem hîrtia de cîgarete „Le Houblon”, care se fabrică de firma Cawley & Co. Henry din Paris. Această hîrtie de cîgarete a fost analizată de vestitiți profesori din Viena, doctorii Pohl, Ludwig și Lippmann, cari au și dat un atestat oficial, în care au recunoscut unanim, că această hîrtie e de o calitate neasemînată, și că îi lipsește ori-ce ingredient strîictor sanetății. Noi putem să recomandăm cetitorilor noștri hîrtia „Houblon”, și în interesul lor propriu îi putem povîti, să nu-și cumpere altă hîrtie de cîgarete decît numai de aceasta.

Raportul general

al consistoriului arhidieceșan gr-or. ca senat bisericesc, prezentat sinodului în ședința 1 dela 24 Aprilie n.

(Urmare și fine.)

V. Cât pentru seminarul arhidieceșan, secțiunea teologică, — căci despre cea pedagogică tractează raportul senatului școlar, — instrucțiunea se predă de un profesor dirigent, doi profesori ordinari și doi extraordinari. Cursul instrucțiunii, precum se știe, este de trei ani. Numărul elevilor în anul școlar 1885/6 a fost cel următor:

în cursul III.	20
„ „ II.	28
„ „ I.	32
cu totul	80

adeacă cu 10 mai puțini, decum prescrie regulamentul seminarial, dar' cu 11 mai mulți decît în anul școlar precedent. Toți elevii au fost inter-niști, solvind drept intertențiune modesta taxă de câte 60 fl., acoperindu-se restul din dotațiunea dela stat și din fondurile arhidieceșane, și anume din fondul seminarial.

Dintre cei 80 clerici au fost absolvenți de gimnasiu (maturisânți) 23, cu 8 clase gimnasiale, dar' fără maturitate 10, ear' restul cu 7—6 clase gimnasiale parte și absolvenți de pedagogie.

Programul seminarial s'a dat și pe anul 1885/6; acela, ca o dovadă despre progresul acestui institut al arhidieceșei noastre, se alătură aici sub E).

VI. La examenul de calificatiune peoteșce, prevădut în §§-ii 13 și 121 ai statutului organic, au fost admiși și s'au supus la terminul dela 25 Februarie 12 clerici absolviți, dintre cari unul a fost reieptat pe 6 luni, ear' ceilalți 11 au fost provăduți cu atestate de calificatiune; ear' dela terminul dela 25 August au fost admiși și s'au supus 9, cari toți au corăspuns cerințelor; în fine la casuri de urgență și la termene extraordinare au fost admiși doi candidați, cari dovedind progresul recerut prin normativele respective, de asemenea au fost declarați calificați pentru tagma peoteșcă. Consemnarea examinațiilor urmează sub litera F).

Tot asemenea au făcut acest examen cu cerințe mai reduse și la diferite termene, după împregiurări, 9 clerici extraordinari, cari toți au fost admiși la concurs, însă exclusiv pentru parochiile respective, ce 'i-au cerut și ales, și fără drept de înaintare la parochii de clasă superioară.

VII. Procese matrimoniale s'au pertractat și decis la consistorul arhidieceșan, ca for de a doua instanță, preste tot 129. Din acelea s'au terminat:

a) cu despărțire totală	76
b) cu îndreptarea litigantilor la conviețuire	20
c) cu cassarea sentenței dela instanța I.	10
d) s'au înapoiat spre completare	13
e) au trecut în anul următor	10
cu totul	129.

Repartițiate după protopresbiterate, procesele matrimoniale au fost:

1. Din protopresbiteratul Abrudului	3
2. „ „ Agnitez	15
3. „ „ Avrigului	6
4. „ „ Bistriței	1
5. „ „ Branului	4
6. „ „ Brașovului I.	12
7. „ „ Brașovului II.	11
8. „ „ Cămpenilor	3
9. „ „ Cohalmului	14
10. „ „ Dejului	3
11. „ „ Devei	2
12. „ „ Dobrei	1
13. „ „ Făgărașului	4
14. „ „ Gioagiului I.	1
15. „ „ Mediașului	6
16. „ „ Mercurei	12
17. „ „ Orăștiei	2
18. „ „ M. Oșorheiului	1
19. „ „ Reghinului	5
20. „ „ Seliștei	6
21. „ „ Sebeșului	3
22. „ „ Sibiuului	7
23. „ „ Sighișoarei	5
24. „ „ Solnocului	2
25. „ „ Treiscaunelor	3
26. „ „ Turdei	1
27. „ „ Zarandului	3
cu totul	129.

Din celelalte 10 protopresbiterate nu s'a subșternut în anul 1886 nici un proces divorțial. În fine procese pertractate la fonduri de diverse confesiuni au fost 6, și adeacă:

a) pertractate și la forul gr-cat.	4
b) pertractat și la forul rom-cat.	1
c) pertractat și la forul ev-lat.	1
cu totul	6.

Și fiindcă conviețuirile nelegiuite stau în oare-care legătură cu procesele matrimoniale, observăm la acest loc cu privire la acele conviețuiri, că ele, pre lîngă toate stăruințele organelor bisericesci pentru stîrpirea lor, încă tot sînt prea numeroase. Din conspectul general al clerului și poporului arhidieceșan se vede, că în mai multe protopresbiterate concubinategate preste tot apropie de cifra cununilor legale ale anului expirat, și stau în proporțiune foarte considerabilă chiar cu numărul total al familiilor. Mai mare este numărul concubinategate în protopresbiteratele Alba-Iulia, Cămpeni, Deva și Tîrnava-superioară; în cest din urmă numărul cununilor legale din anul 1886 este 50, ear' al concubinategate preste tot 69, și față cu numărul familiilor (1723) preste 4%, adeacă la 24—25 familii o păreche de conviețuitori în nelegiuire. Mai favorabilă este proporțiunea la protopresbiteratul Branului, unde la 5391 familii sînt numai 14 concubinate, adeacă 0.25%, adeacă numai la 400 familii o păreche de

concubini. În general față cu anul 1885 și cei anteriori se vede o mică pornire spre mai bine.

VIII. Procese disciplinare s'au pertractat preste tot 20, și adeacă 6 rămase pendente din 1885, și 14 intrate în decursul anului 1886. În 3 casuri a fost necesitate de suspensiune temporală, ear' într'un cas a trebuit să se aducă chiar sentență de destituire asupra unui preot, din cauza gravelor și repețitelor excese și a lipsei de îndreptare din partea lui.

IX. Consemnarea treccerilor confesionale dela alte biserici la a noastră și viceversa se alătură aici sub G). Din aceea se vede, că schimbări confesionale mai mari au avut loc în două comune ale protopresbiteratului Solnocului, într'una la Sibiu, una la Dej și una la Făgăraș, — cele două din urmă din cauza slăbiciunii sufletești a respectivilor noștri preoți, care ne-avînd firmitatea caracterului, de a se împotrivi momelelor materialiste din partea respectivă, au devenit victimă acelor momele și au cădut din credință, seducînd la aceasta și pe popoarele lor. Consistoriul a făcut pașii de lipsă pentru posibila sanare a rîului, și rezultatele obținute nu va lipsi a le notifica Preaveneratului Sinod la timpul seu.

X. Numărul celor ce știu ceti și scrie, ca un măsurător al gradului de cultură, se vede din conspectul general. Acela este preste tot (afară de protopresbiteratul M.-Oșorheiului, de unde lipsesc datele) 119.676, adeacă față cu numărul total al poporațiunii cu 693.881 suflete 17.24%, — o proporțiune destul de nefavorabilă. Mai îmbucurătoare este cultura poporului la Brașov I., unde numărul celor ce știu ceti și scrie face 54.43%, mai întristătoare la Tîrnava-inferioară, unde face 1.78%; adeacă pe cînd la Brașov I. peste jumătate poporul știe ceti și scrie, pe atunci la Tîrnava-inferioară din 100 persoane nu știu nici 2.

XI. Biserici noi s'au zidit, respective planurile pentru zidirea de biserici s'au revădut în 7 casuri, și anume:

1. Șona, protopresbiteratul Cohalmului; 2. Albac, protopresbiteratul Cămpenilor; 3. Șal-dorf, protopresbiteratul Sibiuului; 4. Manierău, protopresbiteratul Devei; 5. Lissa, protopresbiteratul Făgărașului; 6. Jabeșița, protopresbiteratul Reghinului; 7. Teline, protopresbiteratul Sighișoarei, — dîndu-se pretutindeni înviațiuni amănunțite pentru o zidire mai corăspunătoare receririlor ighienice, economice, estetice și preste tot mai bună, decum au fost zidirile bisericesci vechi în cele mai multe casuri.

XII. În fine s'au dat ajutoare comune-lor bisericesci și preoților din mijloacele proprii ale arhidieceșei după conspectul alăturat acestui raport sub litera H), avîndu-se în vedere pre lîngă calificatiunea, purtarea morală și paupertatea preoților suplicați și propuși, cu deosebire serviciile lor prestate bisericii în calitatea de cateheti și preste tot de învîțători ai tinerimii.

Ear' în deosebi amintim la locul acesta, că pentru ajutoare din fundațiunea Șaguna s'au recomandat din partea consistoriului la comisiunea administrativă a numitei fundațiuni 58 comune bisericesci; neavînd însă consistorul până acum cunoscință despre rezolvarea acelor suplice, relatarea asupra lor trebe să se amîne, observându-se, că consistorul a solicitat la comisiunea numită rezolvarea lor.

De încheiere ne luăm voie a observa, că conclusele sinodale, aduse asupra raportului pro 1885, senatul bisericesc le-a executat, fără de tipărirea blanchetelor pentru datele statistice, dispuse sub Nr. 68/1885 care, intenționînd Preavenerabilul consistor metropolitan introducea unei norme uniforme pentru toate eparchiile, s'au amînat, fără însă ca prin aceasta să se fi eludat concludul sinodal; căci datele recerute s'au adunat și se prezintă în conspectul general amintit la punctul II. al acestui raport și așternut, precum s'a vîdut, sub litera B).

Din ședința consistoriului arhidieceșan ca senat bisericesc, ținută în Sibiu la 4/16 Aprilie 1887.

Miron Romanul m. p., Nicanor Frateș m. p.,
arhiepiscop. secretar.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Metz, 30 Aprilie n. Schnäbele a fost eliberat ieri seara la 9 oare; el a plecat la meșul nopții la Pagny.

Paris, 30 Aprilie n. Diarele se felicită pentru sfîrșitul onorific; ele laudă prudența și firmitatea ministrului de externe Flourens, și ăic, că atenția trebuesce îndoită, spre a evita ori-ce surprindere.

Berlin, 30 Aprilie n. După „Nazional Zeitung” se va proclama starea de asediu în Alsația-Lotaringia, spre împedecarea agitațiunilor trădătoare de patrie.

Madrid, 30 Aprilie n. La revista trupelor regina a fost aclamată cu entusiasm.

Atena, 30 Aprilie n. Tribunalul marțial a condamnat pe doi căpitani și pe un locotenent la moarte; ceilalți acușați au fost achitați.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Cursul pieței din Sibiu

din 30 Aprilie st. n. 1887.

Hartie-monetă română . . .	Cump.	8.40	vând.	8.45
Lire turcesci	"	11.20	"	11.30
Imperiali	"	10.21	"	10.31
Ruble rusești	"	1.10	"	1.11

Bursa de Budapesta

din 29 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	101 25
" " " 4%	88 25
" " " 5%	150.—
Împrumutul căilor ferate ung.	98 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104 50
Bonuri rurale ung.	104 50
" " " cu cl. de sortare	104 50
" " " bănațene-timișene	104 50
" " " cu cl. de sortare	104 50
" " " transilvane	104 25
" " " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.—
Împrumut cu premiu ung.	119 —
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	144.25
Renta de hartie austriacă	81.40
" " " argint austriacă	82 25
" " " aur austriacă	112 —
Losurile austr. din 1860	135 —
Acțiunile băncii austro-ungare	875 —
" " " de credit ung.	286 25
" " " " austr.	281 50
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	102.—
Galbeni împărătești	5 93
Napoleon-d'ori	10 03
Mărci 100 imp. germane	62 25
Londra 10 Livres sterlingi	127.—

Închiriere.

În *Șeica-mare* (Nagy-Selyk) se află de închiriat pe **3 sau 6 ani**, eventual de vândut pe veci **o casă din material solid în mijlocul pieței cu 3 odăi, o cuină și o boltă spre piață și pivniță sub toate casele**, precum și **un grajd pentru 12 vite**.

Informațiuni mai de aproape se pot primi dela proprietarul **Mozes Kappel** în *Caltwasser* (Hidégviz), posta ultimă *Nagy-Selyk*. [446] 3—3

Nr. 5274/1887

[452] 2—3

Publicațiune.

În sensul §-lui 191 din legea despre dreptul de apă (art. XXIII: 1885) provoc pe toți acei proprietari de construcțiuni de apă și de drepturi de folosiri de apă existente în teritoriul comitatului Sibiu, cari la publicațiunea din 30 Noemvrie 1886, Nr. 8765, până la finea lui Martie 1887 nu 'și-au însinuat concesiunile privitoare la drepturile lor respective dovedile despre folosirea de 20 ani neconturbată, ca în termen de 6 luni adevă până inclusiv în 26 Octomvrie 1887 să suplice pentru concesiune, căci la din contră drepturile lor se vor privi de șterse și despre construcțiunile lor va dispune autoritatea.

Se observă, că suplicile pentru căștigarea concesiunilor și celelalte scripte sunt în sensul §-lui 191 al. 2 din legea despre dreptul de apă scutite de timbru și competență.

Pianuri de Proksch

sosite în

Depositul de pianuri al lui **Heldenberg****Sibiu, piața Hermann 8.**

(Aceste pianuri, devenite cu drept cuvânt favorite și în **Transilvania**, au toate calitățile unui pian în adevăr **bun**. Simpatice la ton, de joc fin și plăcut, susținându-se acordate timp foarte lung, și având cutii de o construcție elegantă, aceste pianuri sunt cu 100 fl. mai ieftine, decât fabricatele unor firme deja renumite.) — Scrisorile

[453] 1—6

a se adresa **franco**.

Îndatorirea de a suplica pentru concesiune se extinde asupra proprietarilor tuturor construcțiunilor de apă supuse concesiunii; deci asupra întreprinderilor de irigare, de drenare, de apărare în contra inundărilor, de industrie, mai departe asupra apeductelor publice și private; asupra canalurilor publice și private, asupra stăvilor (gaturilor) de apărare și asupra jilipilor.

Sibiu, în 26 Aprilie 1887.

Vice-comitele comitatului Sibiu:
Gustav Thalmann.**Publicațiune.**

În 22 Maiu 1887 la 10 oare a. m. se va ține în parohia gr.-catolică a *Racoviței*, protopopiatul Sibiiului, licitațiune minuendă pentru edificarea unei sf. biserici.

Aceasta se aduce la cunoștință publică cu acel adaus, cumcă fiecare licitant are să depună 10% din prețul de esclamare statorit cu **8747 fl. 43 cr. v. a.**

Materialul de peatră, năsip, lemnele, de cărămiși și altele: le prestează poporul, și nu se cuprind în suma de sus.

Oferte înscrise provădate cu vadiu se primesc până la începerea licitațiunii de către președintele comitetului parochial din *Racovița*.

Planul, devisul, preliminarul și condițiunile speciale de edificare stau spre intuițiune până în ziua de licitațiune la subscrisul comitet parochial.

Racovița, în 22 Aprilie 1887.

[447] 3—3 Comitetul parochial greco-catolic.

Cea mai bună [448] 1

Hartia de țigarete
e veretabilul**LE HOUBLON**

fabricat francez

de **CAWLEY & HENRY**, în **PARIS**

A se feri de imitațiune.

Această hartia se recomandă cu căldură din partea domnilor **Dr. I. I. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann** profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru-că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă.

Cassa de păstrare din Seliște.

Cu începutul lui **Iulie a. e. st. n.** interesele pentru deponenți se reduc dela 6% la **5 1/2 %**.

Seliște, în 10/22 Apr. 1887.

[445] 3—3 **Direcțiunea.****Prima fabrică de casse ardeleană**a lui
A. G. ÖSZY
recomandă cassele sale**de bani****Cărți**sigure contra focului
și a spargerii

anume construite și cari se pot descuia numai de cumpărători instruiți, de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai ieftine decât fabricatele de acest soi ale altor fabrici.

Cassele se pot vedea în localul fabricii

Sibiu,
strada Neustift Nr. 9.

Recunoștință publică.Domnului **A. G. Öszy**, fabricant de casse în Sibiu.

Cu plăcere îți adevărim prin aceasta, că cassa de documente dublă, sigură în contra focului și a spargerii provădate cu nou perfecționat lăcat american de împuns și cu două lăcate **chub** în privința bunătății materialului și a lucrării precum și a prețului a aflat îndestulare și recunoștință. Aceasta o constatăm prelungă dorința de a 'ți-se oferi și pe viitor ocaziune de a obține în acest ram al industriei patriotice asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea

dela „Boden-Credit-Anstalt“ în Sibiu.

[288] 22

La recercarea fabricantului de casse de aci **A. G. Öszy**, prin aceasta se adevăresce, că cele două casse de documente, duble, sigure în contra focului și a spargerii (înalt de 2'15 metri, în lătime de 1'38 metri) provădate cu nou perfecționat lăcat american de împuns și cu două lăcate **chub**, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bunătatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoștință.

Subscria cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui **A. G. Öszy**.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcțiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Afară de atestatele de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoștință și laudă.

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.

Representanță pentru Sighișoara **Carol Fischer**.**Pacea în Europa**

e probabilă, pentru-că furnisările cele mari de vestminte pentru străinătate sunt sistate, prin ceea-ce cea mai mare și mai renumită fabrică de vestminte bărbătești a monarhiei s'a aflat îndemnată a vinde **2300**

Vestminte gata

destinate pentru străinătate complete, elegante, moderne și splendid ajustate de **primăvară și vară**, în ori-ce mărime pentru **domni** pentru prețul lucrului ieftin și de necrețut, pentru-ca colosalul deposit se se deșerteze și lucrările se se poată începe din nou. Fiecare îmbrăcămēt consistă din trei bucăți și anume: o păreche de **pantaloni** gata moderni, o **giletă** potrivită și un **roc** elegant lucrat. Toate conform desenului de aci, în trei calități deosebite, după plac, în ori-ce culoare.

O întregă

îmbrăcăminte bărbătească

gata de vară,

pantaloni, roc și giletă

din

stofe de modă

I Calitate:

numai

fl. 5.50**Numai****fl. 7.50****II calitate:**

Un vestmēt fin întreg din

stofe moderne de Brunn.

III calitate:

Un vestmēt întreg foarte

fin din stoffe de Reichenberg.

Numai**fl. 9.50**

La comande e suficient a arăta drept măsură lungimea pantalonilor, cuprinsul peptului și lungimea mânecilor, precum și dorita culoare a vestmētului. Mostre nu se pot trimite, deoarece-ce numai **vestminte gata** se ofer. Comande se efectuează cu rambursă postală prin

„Fekete's“ Herren-Kleider-Filiale,

Wien, Hundsthurmerstrasse Nr. 18/3.

[435] 1